

SLOVO ŽIVOTA Říjen 2026 (Ex 22,20)

„Nesužuj přistěhovalce a neutiskuj ho, neboť sami jste byli přistěhovalci v egyptské zemi.“

Slovo života pro tento měsíc je vybráno z knihy Exodus, která vypráví o rostoucí beznaději Izraelitů v Egyptě. Utláčování a zotročení volají k nebi o pomoc. Tento křik se dostává k Božímu srdci. Bůh se rozhodne zasáhnout a vybere si Mojžíše za svého posla. Po osvobození následuje obřad, který stvrzuje smlouvu mezi Bohem a Izraelem. Dokumentem, který tento vztah odráží, je takzvaný „Kodex smlouvy“ přijatý celým lidem, jehož nejznámější částí je Desatero přikázání. K nim jsou připojena další nařízení a zákony různého druhu, které všechny souvisejí s mimořádnou událostí osvobození. Věta tohoto měsíce pochází právě z tohoto dědictví pravidel života a chování.

„Nesužuj přistěhovalce a neutiskuj ho, neboť sami jste byli přistěhovalci v egyptské zemi.“

Cizinec patří mezi kategorie, které Bůh upřednostňuje a chrání, protože je jedním z nejzranitelnějších, spolu s chudými, sirotky a vdovami. Důvodem tohoto ustanovení je především připomínka zkušeností z otroctví v Egyptě. Mocný Boží zásah při exodu je ve Starém zákoně neustále připomínán. Jedná se o událost, kterou lid musí mít stále na paměti jako něco, co se různými způsoby opakuje v každé generaci. Významná je věta Origena v jeho komentáři ke knize Exodus: „Kdo utlačuje cizince, ukazuje, že ještě neopustil Egypt.“

Toto přikázání rovněž vybízí k empatii: vcítit se do situace druhých pomáhá je pochopit a uvědomit si, co potřebují. Kdo prošel těžkou zkušeností, měl by se snažit vcítit do bolesti druhých. Ve Starém zákoně však nejde pouze o lidskou zkušenost. Prvním, kdo dává příklad toho, co znamená vcítit se do situace druhých, je sám Bůh.

„Nesužuj přistěhovalce a neutiskuj ho, neboť sami jste byli přistěhovalci v egyptské zemi.“

Jak uvést toto Slovo života do praxe? Mohlo by být užitečné si položit několik otázek: Zažil jsem někdy, že jsem byl cizincem? Cítil jsem se nepřijatý, nevítaný, nepochopený, jako bych tam nepatřil? Čemu jsem se z těchto zážitků naučil? Kdo je pro mě cizinec? Kdo je pro Boha cizinec? Jak ho mohu bez výhrad přijmout, stejně jako to dělá Pán s námi? Co konkrétního mohu udělat?

Chiara Lubichová napsala: „Jak bychom si s Bohem, který mezi lidmi nedělá rozdíly, nemohli vzít k srdci univerzální bratrství? Jako děti téhož Otce můžeme objevit, že jsme bratry a sestrami každého muže a každé ženy, s nimiž se setkáváme. Jsme-li tedy všichni bratři a sestry, musíme milovat všechny, počínaje těmi, kteří jsou nám nablízku, a nezastavovat se. Naše láska pak nebude platonická, abstraktní, ale konkrétní, založená na službě. Láska schopná vyjít vstříc druhému. Zahájit dialog, vcítit se do jeho tíživých situací, převzít jeho břemena a starosti. A to do té míry, aby se ten druhý cítil pochopen a přijat ve své odlišnosti a byl svobodný vyjádřit veškeré bohatství, které v sobě nese.“

Toto je zkušenost Maryam, mladé Pákistánky: „V jedné místní restauraci jsem viděla, jak majitel odmítl dát čaj jedné starší paní. Měla jsem v kapse jen pár rupií (místní měna), ale cítila jsem, že jí musím pomoci, a tak jsem se přiblížila k majiteli a nabídla mu, že to zaplatím já. Zpočátku se na mě podíval váhavě. Po chvíli se však usmál a řekl: „Ne, to není spravedlivé. Jestliže ty, jako zákaznice, jsi ochotná použít své skromné prostředky, aby ses o ni postarala, o co víc bych měl být velkorysý já, majitel. Je pro mě snazší dát jí šálek čaje zdarma, než tě ho nechat zaplatit.“ Byla to silná zkušenost. Snažila jsem se projevit lásku, nejprve té paní a pak majiteli, a viděla jsem, jak jednoduché gesto laskavosti dokáže otevřít srdce jiného člověka.“

Augusto Parody Reyes a tým Slova života